

B.K. BIRLA CENTRE FOR EDUCATION

SARALA BIRLA GROUP OF SCHOOLS
A CBSE DAY-CUM-BOYS' RESIDENTIAL SCHOOL

PERIODIC TEST-1(2025-26)

MARATHI

MARKING SCHEME

Class : IX

Date : 04.07.2025

Duration : 1 Hrs

Max. Marks : 25

विभाग – अ (वाचन व आकलन)

प्रश्न 1 :- (आकलन) अपठित गद्यांश :-

(5X1=5)

(अ) दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे पर्यायामधून निवडा:-

- 1 ब दुसऱ्यांसाठी
- 2 क वैराण वाळवंटे

(आ) उतान्याच्या आधारे पुढील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा:-

- 1 माणूस जितकी कमीत कमी लुडबूड करेन तितके आपले चक दुरुस्त करण्याची निसर्गाला संधी मिळेल.
- 2 त्यागमय जीवन जगणाऱ्या वृक्षांना लेखकाने सत्पुरुषाची उपमा दिली आहे.
- 3 जळणासाठी आणि घरे बांधण्यासाठी बेसुमार वृक्षतोडीमागील कारणे वरील उतान्यात आली आहेत.

विभाग- ब (व्याकरण)

प्रश्न 2 खालील वाक्यांचे प्रकार ओळखा –

(3X1=3)

- 1 आज्ञार्थी वाक्य
- 2 उद्गारार्थी वाक्य / केवलप्रयोगी वाक्य
- 3 प्रश्नार्थी वाक्य

प्रश्न 3 समानार्थी शब्द लिहा :-

(2)

- 1 वंदन
- 2 शत्रू / दुश्मन

प्रश्न 4 विरुद्धार्थी शब्द लिहा :-

(2)

- 1 निंदा
- 2 धीट

प्रश्न 6 खालील वाक्प्रचारांचा वाक्यात उपयोग करून पुन्हा लिहा:-

(2X1=2)

(गोडी लावणे, बरबाद होणे)

- 3 अतिवृष्टीमुळे सगळी पिके बरबाद झाली.
- 4 हसतखेळत गणित शिकवून याटेकर सरांनी मुलांमध्ये गणिताची गोडी लावली.

विभाग (क) पाठ्युस्तकावर आधारित

प्रश्न स्वगत:- (कोणतेही दोन)

(2X3=6)

- 1 दिलेला प्रश्न बेटा मी ऐकतो आहे.या पाठातील असून लेखक व.पु. काळे आहेत.शिरिषचा धीटपणा,वाक्चातुर्य, स्पष्टोक्ती याबाबत विद्यार्थी आपल्या तर्कशक्तीनुसार उत्तर लिहितील.
- 2 दिलेला प्रश्न बेटा मी ऐकतो आहे.या पाठातील असून लेखक व.पु. काळे आहेत शिरिषची भूमिका आम्हांला आत्मविश्वासाने व निरंतर अभ्यासाने पुढे जाण्याचा संदेश देते,
- 3 खालील ओळीचा संदर्भासहित भावार्थ स्पष्ट करा:-ज्ञानदेवें पाया रचिला।उभारिले देवालया ।।
संदर्भ:- दिलेली ओळ संतकृपा झाली या अभंगातील असून कवयित्री संत बहिणाबाई आहेत.
स्पष्टीकरण:- वारकरी संप्रदायाचा पाया रचण्यात संत ज्ञानेश्वराचा फार मोठा वाटा आहे. त्यांनी या पंथाचा पाया रचून या पंथाची सुरुवात केली.

विभाग ड (लेखन)

प्रश्न 4 खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा :-

(1X5=5)

1 विषयाची निवड व सुरुवात	— 1
2 विषयज्ञान	— 1
3 व्याकरणीय शुध्दता	— 1
4 स्वमत / उदाहरणे / सुवचने	— 1
5 समारोप	— 1

:::::::::::: समाप्त ::::::::::